

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Se vor primi în orice
priză. — Manuscrisurile
nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele birouri de anunțuri:
în Viena: K. Duka, Zvezdica
Kehalik, Rudolf Maza, A. Oppelka
Nachfolger; Anton Oppelka, J.
Danneberg, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernau; în
București: Agenția Havaș, Buc-
ureștii de România; în Ham-
burg: Karoig & Lohmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o săptămână 6 or. și
8 or. timbru pentru o puș-
tură. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U I L X

„Gazeta” ieșe în mă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
IMPRIMERIILE PENTRU Brașov
administrațiunea, piața mare,
târgul Inului Nr. 80 etajiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 119.

Brașov, Sâmbătă 31 Mai (12 Iunie)

1897.

Să ne îngrădăm!

În numărul nostru de alaltăeri am publicat răspunsul, ce ni-l dă fôia bisericească din Blășiul la observările noastre asupra articolului său scris în cestiunea autonomiei bisericesci, la ordinea ȳilei.

Dacă întunecose și contra-ȳice-tore au fost espunerile „Unirei” în acel articol al său, atunci ce să mai ȳicem de răspuns? Mai întâiu fôia din Blășiul ne face să credem, că sub „cei tari”, cari „rêvnesc a ne înȳhiți pe noi, cei slabi”, ea n'a înțeles biserica catolică de rit latin. Afirmă totuși, că rêu vine de acolo, că „șovinismul maghiar cu interesele sale” se amestecă în afacerea autonomiei bisericeii române unite. De-odată apoi face o întorsătură scriind: „Prin acesta firesce, că nu vom să ȳicem, că în special Maghiarii catolicii nu ar fi infectați și ei în măsură mare de șovinism. De aceea va fi neapărat de lipsă, ca să ne îngrădăm bine”.

Ce am înțeles dér de aici? Cari sunt cei tari și cari sunt cei slabi? Cari vor să ne înȳhiți și cari nu?

Dacă „șovinismul maghiar cu interesele sale” umblă să paralizese silințele Românilor uniți de a-și organiza de sine stătător propria lor autonomie, și decât și Maghiarii catolici sunt „infectați în măsură mare” de acest șovinism, prin urmare și episcopii unguri, cari stau în fruntea lor: atunci cum stăm cu biserica catolică ungerescă, pe care ei o formeză?

Până aici decât din tôte găsim, că fôia bisericească din Blășiul ar vré să salveze idea „înfrățirii catolice”, despre care ne vorbea „Magyar Allam”, dér pe lângă cea mai mare bunăvoință nu pôte și, prin urmare, ajunge și ea, în deplin acord cu noi, la rezultatul real și practic, că este neapărat de lipsă să ne îngrădăm bine.

Asta-i ce dorim și asta-i la ce nisum, și ne pare bine, că în punctul acesta „Unirea” este de-un cuget cu noi.

Să ne îngrădăm așa-déră. Cu alte cuvinte, Români uniți să se pună în pozițiune de a-și puté apăra cu succes drepturile și independența bisericeii lor. Dér cum, pe ce cale, când și cu ce mijloce? Cu aceste întrebări ar trebui să se ocupe, înainte de tôte, fôia bisericească din Blășiul, ér nu să-și piérdă timpul cel scump cu articuli de *ibis redibis* asupra „autonomiei”.

Până acum deja trebuiau rezolvate aceste întrebări și este, după noi, un semn trist pentru cauza bisericească a Românilor uniți, că încă și astădi fôia bisericească din Blășiul pare a considera încă de neoportună chiar și discutarea lor.

O alusiune însă totuși face „Unirea” cel puțin la un mijloc, care ar puté să servescă spre „îngrădire”. Ea vrënd să-și justifice optimismul ȳice: „fără de activitate nu vom puté să ajungem la nici un bine, ér ac-

tivitatea pôte să-și primescă impuls numai din optimism”.

Recunoscem și noi, că fără de activitate nu este progres. Întrebarea e numai, cum și în ce direcțiune să se desvôlte activitatea, ca să-și ajungă scopul? Dacă în cazul de față numita fôia ar înțelega o activitate, care să planeze numai calea, ce ar face pe Români uniți să alunece în gura leului celui tare, care stă să-i înȳhiță și care se numesce „autonomia catolică din Ungaria”, atunci n'am puté să pârținim nicidecum optimismul ei, care ar da impuls la un astfel de salt mortal.

Dacă însă înțelega o activitate, care să aibă în adevăr scopul de-a îngrădi bine biserica română unită în contra dușmanilor independenței și ai existenței ei ca biserica națională românească, atunci ne închinăm și noi unei astfel de activități.

Din primul articol, cel-a aduce „Unirea” în același număr dela 5 Iunie n. c. se vede de altă parte, că ea nici pentru activitate nu se însufleșce, decât numai în anumite condițiuni, care sunt mai aprôpe de egoism, decât de optimism, ceea ce vom încerca să dovedim în alt articol.

Sêrbii și autonomia bisericeii lor.

Din Neoplaută se știe: Bârbații conducători ai partidei opoziționale de vre-o două săptămâni outieră cercurile electorale și fac tot ce le stă în putință pentru ca să asigure reușita candidaților lor la viitôrele alegeri pentru congresul bisericesc. Liberalul „Branik” și radicala „Zastava”, care în cestiunea acesta lucréză mână în mână, publică un apel, în care se accentuează, că Sêrbii din Ungaria sunt cu desêvêșire eschiși de pe terenul politic, deôrece în camera ungară de-un lung șir de ani nu se mai află măcar un singur deputat național sêrbesc. Singurul lucru, ce i-a mai rămas poporului sêrbesc din Ungaria, este autonomia bisericească sêrbescă, dér guvernul ungeresc și pe acesta a atacat-o încă în 1892, ér acum o atacă din nou. Mai trist decât tôte este însă faptul, că însuși clerul gr. or. sêrbesc din Ungaria, precum și o parte fôrte însemnată dintre bârbații cu oarte sêrbi din Ungaria sprijinesc guvernul ungeresc.

„Între aceste împrejurări triste” — ȳice mai departe apelul bârbaților grupați în jurul lui „Branik” și „Zastavei” — „nu ne rămâne alta de făcut, decât ca Sêrbii cu ocasiunea alegerilor, ce se vor ține la sfêrșitul acestei luni, să voteze exclusiv numai pentru bârbați independenți, probați ca buni patrioți sêrbi, cari singuri vor fi în stare de-a apăra autonomia bisericeii sêrbesci”.

La sfêrșitul acestui apel se înșiră lista candidaților naționaliști, între cari se află și Mihail Polit.

Obstrucțiunea din dieta ungară.

„Magyarország” comunică în numărul său ultim, că în sinul partidei stângei extreme se discută viu asupra obstrucțiunii contra ș-lui 16. De-ocomdată ea convântul unul după altul deputații din opoziți la ș 16. Indată ce se va reîntôrce ministrul-președinte Banffy dela Clușiul, unde a plecat să presideze conventul reformat, va merge o

deputațiă a stângei extreme la el spre ai aduce la cunoștință în mod oficial obstrucțiunea.

Deputațiunea va face cunoscut ministrului-președinte, că decât nu va retrage ș. 16, obstrucțiunea se va estinde și asupra proiectelor de lege militare, cu atât mai vêrtos, cu cât partidei independente nu-i trebuie o astfel de academiă militară, în care junimea să învețe a se însufleți pentru „Gott erhalte!” Deputațiunea va anunța în fine ministrului-președinte, că ea va face obstrucțiune și în contra proiectului de lege asupra premiilor de zahăr, care proiect ar trebui să fiă sancționat până la 1 August.

Din incidentul acestui proiect opozițiunea de drept public din dietă va provoca o formală dezbateră asupra pactului, în decursul căreia se va aduce în discuțiune și cestiunea tratatului vamal, a băncii naționale și a cvotei.

Unele foi vor să știe, că br. Banffy ar fi decis să renunțe la ș. 16, căutând a se înțelega cu stângea extremă. De acolo, că Banffy nu a spriginit cu nici un cuvânt pe colegul său Erdélyi în dezbateră asupra ș. 16, conchid unii, că ministrul-președinte e gata să desavueze pe ministrul Erdélyi, lăsând să cadă ș. 16 și că în scurt timp Erdélyi va trebui să-și dea dimisiunea. Se va vedé în curênd decât aceste supoziții au vre-o basă.

Catolicii unguri și autonomia.

În sinul catolicilor unguri, mai ales în sinul clerului lor se observă o mare mișoare. Preoții din Budapesta au ținut alaltăeri, în 9 Iunie n., o conferență secretă sub presiul episcopului titular Bogisich Mihaly. Au luat parte la conferență 50 de preoți catolici, fiind reprezentate tôte bisericile din Budapesta, precum și ordurile călugărescilor ale Franciscanilor și Capușinerilor. Conferența, care a durat 3 ore, s'a ocupat cu cestiuni privitoare la fiitorul congres autonom. Amênunțele discuțiunilor și hotărârile luate în acea conferență, nu sunt însă cunoscute, deôrece, cum am ȳis, conferența a fost secretă și s'a hotărât a nu se da publicității cele petrecute în ea.

Se știe, că în cestiunea congresului autonom, primatule a fixat ȳiua de 24 Iunie n. ca termen pentru conscrierea alegătorilor. Din incidentul acesta episcopul-cardinal Schlauch dela Oradea-mare a adresat cu ocasiunea Rusaliilor o circulară către clerul dieceșii sale, comunicându-i totodată instrucțiuni cu privire la modul, cum are să procedă în cestiunea alegerii. Provôcă pe preoți să fiă cu cea mai mare băgare de sémă, mai ales în privința delegaților, ce-i vor alege pentru congres. „Chiar și din experiență vă pot spune”, ȳice episcopul Schlauch către preoții săi, că corecta rezolvare a acestei „cestiuni mari și de nespasă importanță pentru biserica și patria noastră” atêrnă în prima liniă dela aceea, că membrii congresului să fiă ômeni isteți, cu credință, cu judecată clară etc.

Depeși de mulțămire guvernului

Banffy. Nu-i vorbă, se pricepe bine Banffy să facă să se i-se voteze mulțămiri pentru „isbânde” câștigate. Astfel s'a pus în lucrare trimiteră de telegrame de mulțămire din tôte comitatele și orașele pentru prezentarea nouilor proiecte de lege militare. Între comitate se află și cel al Sibiu-

lui. Sașii sibiieni n'au voit să rămână mai pe jos de adoratorii guvernului din alte comitate. Dér nu numai în Sibiu, ci și în Brașov Sașii moderați s'au grăbit a depeșa mulțămire patriotică guvernului Banffy. Vinerea trecută s'a ținut adevôci a adunare electorală a partidei liberale mixte (Sași moderați și Maghiari amestecați) pentru a-și alege noul comitet al partidei.

Cu această ocașiă s'a trimis o telegramă ministrului-președinte Banffy, votându-i mulțămire patriotică pentru proiectele militare maghiare.

După aceea s'a ales comitetul de 25, compus afară de președintele, notarul Schnell, jumătate din Sași și jumătate din Maghiari guvernamentali.

E interesant, că cu tot avisul ce l'a dat cabinetul Banffy fișpanilor săi ca să-i voteze încredere pentru cele două proiecte militare, lucrul nu merge toamă așa strună. S'au aflat și congregațiuni, cari n'au voit să știe de oăciulire înaintea guvernului. Astfel congregațiunea comitatului Wieselburg a hotărât unanim să trimetă o adresă de mulțămire Majestății Sale. Când însă s'a făcut propunerea să se voteze guvernului încredere această a fost respinsă.

Inarmările Bulgariei.

„Lumea Nouă” din Bucuresci scrie următoarele:

„Am aflat aȳi soir de o gravitate excepțională. Sorgințele, din care am cules aceste soir inspirând tôte încrederea, vom da cetitorilor noștri amênunțele, cari ni-se relatéză asupra inarmărilor ce se fac în Bulgaria.

„Ambasada otomană din capitală a primit ȳilele acestea din Sofia un raport confidențial, prin care se destăinușce, că la ministeriul de rêsboi al Bulgariei se lucréză cu-o extra-ordinară încredere și în cea mai mare taină. S'a dat ordîne nouă de concentrare de numêroșe trupe bulgare la frontierele române.

„Se mai afirmă, că se așteptă la Sofia sosirea unui mare transport de arme și munițiuni de rêsboi din Rusia; că agenți bulgari au distribuit în Dobrogea și prin orașele de lângă frontiera noastră hărți geografice, în care Dobrogea figuréză ca anexată Bulgariei; că se trimit la Constanța agitatori și spioni militari; că *pirotecniă bulgară* s'a aprovisionat cu o considerabilă cantitate de dinamită.

„În sfêrșit raportul sosit la ambasada otomană înregistreză o seriă de șvonuri alarmante, cari circulă prin populați bulgară din Dobrogea, între care acela, că la un eventual rêsboi *podul dela Constanța va fi aruncat în aer*”.

„Seirile, pe care le publică „Lumea Nouă” au fost aduse — ȳice „Drapelul” — și la cunoștință noastră de persoane demne de tôte încrederea. Ar trebui ca autoritățile noastre să cerceteze întru cât ele sunt adevêrate în ce privesce hărțile ce se distribuie în România, spioni și celelalte, căci acestea ne împôrță mai mult decât inarmările său neinarmările statului vecin.”

Tratările de pace.

Mult se vorbeșce în pressă despre tratările de pace, ce decurg acum în palatul Tophane din Constantinopol, dér fiind-că decursul și rezultatul tratărilor se ține în

secret, tot ce respiră în public sunt mai mult numai nise combinațiuni.

Intre altele se dice, că Rusia ia o atitudine tot mai hotărâtă în favorul Greciei. Țarul Nicolae II a declarat într-o scrisoare adresată regelui grecesc, că va pretinde în timpul cel mai scurt retragerea trupelor turcesc din Tesalia.

Ambasadorii lucrează după instrucțiunile primite de la guvernele lor, care toate se dice, că sunt de acord intru a reduce sau deservire pretenziunile Turcilor. Diplomații cred, că nici una dintre puteri nu se va afla, care să sprijinească pe Turcia în pretenziunile sale.

De-altmintearea, după cum susține ziarul grecesc „Akropolis“, actualele tratări de la Constantinopol au de scop a stabili numai principiile încheierii păcii, după care tratările se vor continua între Turcia și Grecia în mod nemijlocit.

Cestiunea încorporării Tesaliei la Turcia pare a preocupa mai mult cercurile politice din Constantinopol. S'a și pornit o agitațiune mare în favorul acestei cestiuni. O telegramă din Larissa spune, că atât Porței, cât și ambasadorilor puterilor li-s'a adresat în zilele din urmă o telegramă cu 150 subscrieri, în care se cere cu stăruință anexarea Tesaliei la Grecia.

Speranța acosta însă se vede a fi încă foarte departe de realizare. Se dice, că Sir Currie, ambasadorul englez, a declarat pe față ministrului de externe turcesc Teofik, că „Anglia nici-odată nu va tolera, ca un stat mohamedan să se întărească pe socotela unui stat creștin“.

Declarațiunea acosta se dice, că a făcut o impresiune foarte rea nu numai în cercurile politice turcesc, ci chiar și între ambasadorii puterilor. Unul dintre diplomații turcesc s'a exprimat, că dacă Anglia ar fi fost dreptă, atunci trebuia la timpul său să pășească și față cu Grecia tocmai cu aceeași energie, cu care pășese astăzi față cu Turcia. In acest cas nu s'ar fi iscat războiul.

Este interesant de-a aminti la acest loc și următorul episod, care încă aruncă o lumină asupra actualei dispozițiuni a spiritorilor în Turcia:

Anume în ziua de 7 Iunie n., Sultantul a vizitat spitalul provisoriu, ce se află în palatul Yildiz. Aci s'a întreținut mai mult timp cu un suboficer, care a fost greu rănit în războiul. La întrebarea Sultantului, că ce dorește, ostașul răspunde: „Modul de tratare e excelent, cu sănătatea încă stau destul de bine, dăr cu toate acestea mai bucuos aș vrea să mor“.

Sultantul, surprins de aceste cuvinte ale ostașului, l'a întrebat, că pentru ce nu dorește să trăiască, er suboficerul răspunde: „Padișahul (adeocă Sultantul) vrea să dea îndărăt țera câștigată cu sângele nostru; decăt să ved una ca ssta, mai bine vreau să mor“.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“

Superficialitatea și șovinismul în literatură.

De Iosif Sterea Șulufiu. Sibiu 1897.
(Urmare.)

Când am ajuns la pod, comisarul regesc cu suita lui se dăduseră jos din trăsuri și stăteau pe malul de dincolo al Târnavei, er canonicii, cari merseră cu trăsura de gală a metropolitului, cu care era să-l aducă pe groful Péchy, stăteau pe malul de dincocă al Târnavei și se priveau din depărtare unii pe alții.

Din gesticulările nobililor, cari însoțeau pe Groful Péchy am priceput — vorba nu se aușia — că ei vreau să-l convingă, că apa e prea mare, n'ar fi consult să încerce d'a străbate; er canonicii n'aveau curajul să trecă cu caloesa riuul. Ce-i drept vizitiul stătea și aștepta mandat, n'a vrut să ia răspunderea asupra sa, căci precum

cat, se spune că a părăsit spitalul fără a mai dice un sigur cuvânt.

In total, entuziasmul pentru anexarea Tesaliei e mare în Turcia. E temere chiar, că în oasul, când Turcii ar fi constrinși să redea Tesalia Greciei, ușor s'ar pute naște evenimente cu totul neașteptate, probabil chiar și revoluții.

SCRIRILE ZILEI.

— 30 Mai.

Proiectata cale ferată Feldiöra-Sepși-Sângeorgiu. Înțelegând, că ministrul ung. de comerț umblă cu planul de-a lega stațiunea de drum de fier Feldiöra (de lângă Brașov) direct cu orașul Șepși-Sângeorgiu din Săcuime, s'a decis din partea municipiului Brașov, de-a se trimite o deputație la ministrul pentru a-i presenta un memoriu în această afacere. S'a constatat adeocă, că dacă în adevăr s'ar construi acea linie, comitatul și orașul Brașov ar fi foarte păgubit. Acea deputație s'a și dus la Budapesta săptămâna trecută și a prezentat acolo ministrului un memoriu. Deputația a constatat din reprezentanții comitatului: viceșpanul Dr. Jekel și Martin Kopony. (Doi dintre reprezentanți n'au putut lua parte.) Apoi din reprezentanții orașului Brașov: primarul K. Jakobi, Dr. Papp Arpad, Ion Dușoiu și Lazar Gerö. Din reprezentanții camerei comerciale și de industrie din Brașov: președintele camerei Carol Fabritius, vice-președintele Lazar Gerö, M. Thomas secretar-ajutor și membrii camerei: T. Alexi și Hans Schiel. Precum eflăm, deputația nu s'a reîntors tocmai cu multe speranțe în reușită. Ministrul de comerț se dice, că a răspuns, că dacă orașul Brașov va pute dovedi cu cifre pagubele însemnate, ce le-ar suferi construindu-se legătura directă din Săcuime cu Feldiöra, atunci el, ministrul, va lua în considerare gravamenul comitatului și orașului Brașov.

Esundări și devastări. Din Lugosiu se telegrafază: În partea nordică a comitatului Caraș-Severin în 8 l. c. s'a deslănțuit o furtună grozavă, cauzând mari pagube. În comuna *Zorlențul mic* a fost mare rupere de nor; întręga comună a fost inundată de apă și case întregi au fost măturate de pe față pământului. O familie din mai mulți membri s'a înecat în apă. — În *Roșia Abrudului*, după cum se scrie, în 7 l. c. a fost o grăznică rupere de nor; apa, pe un teren de 7 km., a nimic tot ce i-a stat în cale. Paguba trece peste 10,000 fl.

Impăratul Wilhelm pe pământul sânt. „Hamb. Corr.“ anunță, că împăratul Wilhelm al Germaniei are de gând să facă în anul viitor o călătorie pe pământul sânt, ca să fiă de față la deschiderea nouei biserice evanghelice din Ierusalim. Impăratul german s'a interesat mult de edificarea biserice și a făcut în mai multe rânduri da-

ruți pentru ea; mai de multe-ori și-a exprimat dorința, că ar voi să fiă de față la săntirea bisericei din Ierusalim.

care servise mai mulți ani la guvernatorul Grof Teleky, caili erau de 17 punni, ca patru smei, nobili și mândri. Vizitiul a desfăcut biciul și a strigat caili pe nume: Cesar! Dali! ca la o comandă au sărit toți patru în riu și au trecut în sărite Târnavă.

Comisarul regesc, care ere colonel la husari, un iubitor și pricepător de cai, nu se sătura de'ai guguli și netezi, atât de dragi li erau, vedându-i cu atăta bravură trecând riuul. S'a suit în trăsura cu canonicii și au trecut cu toții în pace.

Metropolitul însoțit de capitul l'a primit la treptele castelului, cu cuvântarea ce-o pregătise.

La prânz Metropolitul a ridicat un toast în limba română în onoarea comisarului regesc; la acosta a răspuns comisarul reg. în limba maghiară; în urmă a toastat comitele suprem Pogány pentru metropolitul, în limba română.

După prânz m'a întrebat groful Péchy: ce orad eu, acum s'a aprins podul?

Metropolitul însoțit de capitul l'a primit la treptele castelului, cu cuvântarea ce-o pregătise.

La prânz Metropolitul a ridicat un toast în limba română în onoarea comisarului regesc; la acosta a răspuns comisarul reg. în limba maghiară; în urmă a toastat comitele suprem Pogány pentru metropolitul, în limba română.

După prânz m'a întrebat groful Péchy: ce orad eu, acum s'a aprins podul?

Metropolitul însoțit de capitul l'a primit la treptele castelului, cu cuvântarea ce-o pregătise.

La prânz Metropolitul a ridicat un toast în limba română în onoarea comisarului regesc; la acosta a răspuns comisarul reg. în limba maghiară; în urmă a toastat comitele suprem Pogány pentru metropolitul, în limba română.

După prânz m'a întrebat groful Péchy: ce orad eu, acum s'a aprins podul?

Metropolitul însoțit de capitul l'a primit la treptele castelului, cu cuvântarea ce-o pregătise.

La prânz Metropolitul a ridicat un toast în limba română în onoarea comisarului regesc; la acosta a răspuns comisarul reg. în limba maghiară; în urmă a toastat comitele suprem Pogány pentru metropolitul, în limba română.

După prânz m'a întrebat groful Péchy: ce orad eu, acum s'a aprins podul?

Metropolitul însoțit de capitul l'a primit la treptele castelului, cu cuvântarea ce-o pregătise.

La prânz Metropolitul a ridicat un toast în limba română în onoarea comisarului regesc; la acosta a răspuns comisarul reg. în limba maghiară; în urmă a toastat comitele suprem Pogány pentru metropolitul, în limba română.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru român.

Scim, că „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“ își va ține adunarea generală din acest an la Orăștia Dumineca și Lună viitoare, în ziua întâi și a doua de Rosalii. Din programa serbarilor, ce am publicat-o zilele trecute, s'a putut vedé, ce frumoase pregătiri au făcut Românii din Orăștia pentru primirea oșpeților și buna reușită a adunării. Ar fi de dorit, ca publicul român să țină cont de aceste pregătiri și să participe în număr cât mai mare la adunare, ridicând astfel această serbare culturală a noastră la nivelul cuvenit.

Cu acosta ocaziune lăsam să urmeze aici un extras din raportul comitetului și al casarului despre activitatea societății în decursul anului din urmă. **Étă-l:**

Comitetul a ținut în decursul anului acum expirat 7 ședinte.

În ce privește mutarea sediului comitetului de la Budapesta la Brașov, scim, că la cererea guvernului adunarea generală de la Făgăraș a hotărât din nou, în conformitate cu deciziunea, ce se luase mai înainte la Brașov, ca *sediul să se mute de la Budapesta la Brașov*. Conform ș-lui 10 din statute, Comitetul încă în 12 Noemvre n. 1896 a învintat guvernului înscințarea oficiosă despre acosta mutare a sediului comitetului societății.

Privitor la losul de 500 fl. din 1860, care în 1/3-a parte a fost donat societății de fericitul T. Cipariu, dăr se păstra la „Asociațiunea Transilvană“, adunarea generală de la Făgăraș în ședința a doua prin hotărirea sa de sub Nr. VI. p. 3 a decis, ca în conformitate cu ofertul din cestiune al „Asociațiunii“, losul să fiă vândut și societatea să ia în primire 1/3-a parte din prețul vândării, precum și interesele, ce au rezultat de la 1877 încocă după acosta parte din averea societății. Acosta hotărire Comitetul a eșcutat-o întocmai și sumele respective au intrat la cassa societății.

Adunarea generală de la Făgăraș a îndrumat Comitetul să încerce din nou încassarea restanțelor fondului societății. În urma acestui avis, Comitetul a întreprins pașii de lipsă în cestiune și de astă-dată cu succes îmbucurător. D-na Ermina Maniu, văduva regretatului Dr. Aurel Maniu, fost noter public r. în Oravița, a trimis societății suma de 300 fl., cu care soțul d-sale se făcuse membru fondator al societății. Tot astfel ca taxe de membrii fondatori ai societății d-l Dr. Ioan Rațiu, avocat în Sibiu, a plătit 200 fl., d-l George Popp, mare proprietar în Băsești, 100 fl.; D-na Elena Francisc Hosszu-Longin nasc. Popp, din Deva 100 fl.; er d-l Iosif Popp, jude reg. la tribunalul din Sătmăr, a solvit suma de 50 fl. ca taxă de membru ordinar pe viêtă al societății.

D-l Dr. Emanuil Ungurianu, avocat în Timișoara, din propriul îndemna s'a făcut

— Eu dau cu socotela, că un cerșitor, ce ședea la capul podului și fama de regulă dintr'o pipă, vedând atăția domni mergând inaintea Escelenței Vostre, și-a ascuns pipa între paie la capul podului, paiele au luat foc, er cerșitorul înfricat a fugit. Nu pot crede, ca oine-va într'adins să-l fi aprins și să facă cu voia o daună așa mare metropolitului, a cărui proprietate e podul.

Așa va fi, acosta presupunere stă mai aproape de adevăr“.

După-ce s'au depărtat oșpeții, i-am istorisit Metropolitului cum pășisem cu soei domni, cari mă rugaseră, ca să-l înduplec să nu facă „politică“ la primirea grofului Péchy.

— Bine le-ai răspuns — dise bătrânul îndestulit — astfel pretinde umbra tatălui tău de la tine“.

Peste patru săptămâni în 8 Iulie 1867 am fost pensionat cu 200 și vre-o câți-va florini, cam cât avé și vizitiul meu, și am

membru fondator al societății, trimițând Comitetului suma de 100 fl., ér d-l Valeriu Bologa dirigentul filialei „Albina” din Brașov și cassarul societății, solvind taxa de 50 fl., s'a făcut membru pe viêtă al societății. Acestor membri fondatori, cari încă sunt în viêtă, precum și membrilor ordinari pe viêtă li-s'a trimis diploma presorisă. Tot astfel li-s'a trimis diplomă și domnilor Basiliu Răpău, vicar gr. cat. român în Făgăraș, Dr. Iancu Mețianu, proprietar în Zărnești și d-lui Iuliu Pușcariu, jude reg. în Budapesta, cari încă s'au făcut membrii fondatori ai societății parte la adunarea generală dela Făgăraș, parte înaintea acelei adunări, solvind fie-care câte 100 fl. la fondul societății.

Referitor la întreprinderea pentru edarea opurilor teatrale-musicale intru sporirea averii societății, adunarea dela Făgăraș a îndrumat comitetul, ca să studieze cestiunea acésta și, decă o va afla realizabilă, să se editeze astfel de opuri, pe care comitetul le va afla acomodate și de valoare, imputernicindu-se tot-odată, ca spre acest scop să pôtă folosi suma de lipsă din venitele societății. Pentru esecutarea acestui deciz Comitetul a însăroinat pe vicepreședintele societății, d-l Virgil Onițiu, ca să facă în cestiunea acésta un studiu amănunțit și d-sa a și prezentat comitetului un raport în afacerea de sub întrebare, ér comitetul, pe baza propunerii d-lui președinte Iosif Vulcan, a luat hotărîrea, ca să aranjeze editarea unei *bibliotec-teatrale*, care să stea sub supravegherea comitetului, acesta adecă să alégă piesele de publicat, érá pentru partea materială a întreprinderii să se caute un editor, care să facă publicațiunea pe risicul său. Comitetul a și făcut în afacerea acésta o învoială cu d-l Nicolae I. Ciurcu, librar-editor din Brașov și astfel scopul de-a facilita dezvoltarea artei teatrale la noi prin editarea pieselor de teatru potrivite, este foarte aprópe de realizare.

Comitetul a făcut trei cărți seu registre, una pentru membrii fondatori, alta pentru membrii ordinari pe viêtă și a treia pentru membrii ordinari ai societății. Membrii fondatori fiind introduși în registrul respectiv, comitetul are de gând să adaugă la numele lor și o scurtă biografie.

Din raportul d-lui cassar Valeriu Bologa, aflăm, că în administrarea fondului de teatru român dela ultima adunare generală încóce, nu s'a ivit nici un moment extraordinar. Fondul a sporit în mod normal prin interesele, ce le produc și prin cotașiunile membrilor. D-l Pavel Boldea, capel. c. r. camp. gr. ort. în Budapesta și d-l Silviu Suciu, concipist ministerial în Budapesta și-au achitat taxele de membrii ordinari pro 1896 după facerea raportului pentru acel an, — érá la adunarea generală din anul trecut din Făgăraș s'au mai înscriș ca membrii ordinari pro 1896 și au solvit taxa de 5 fl. 21 de înșf. Comitetului i-a succés a încassa în restimpul dela ul-

tima adunare încóce tóte acele taxe restante de membrii fondatori și pe viêtă, care mai erau ținute în evidență de încasabile, afară de două: una de 100 fl. și una de 50 fl.

Starea fondului în efecte, banii gata și pretensiunii este per 7 Iunie a. o. fl. 108,865 și 29 cr. A sporit decí fondul, dela ultima adunare generală încóce cu v. a. fl. 5526 și 33 cr.

Numărul total al membrilor este: *fondatori* 54; *pe viêtă* 30; *ordinari* pro 1897, 41.

Sciri din România.

— *Principele moștenitor român.* În nopțea de 27 spre 28 Mai st. v. starea Principelui Moștenitor a inspirat seriose îngrijiri medicilor curanți și familiei regale. Se crede într'o reintórcere a bólei, de óre-ce temperatura se ridicase puțin și Augustul bolnav pierduse cunoștința. M. Sa Regele, căruia i-se telefonase starea îngrijitoare a principelui era foarte neliniștit și dăduse ordin ca să fiă pus în cunoștință, din órá în órá, de mersul noiei crise, prin care trecea principele moștenitor.

Din ferioire, în urma îngrijirilor medicale ce i-s'a dat la timp, chiar spre diuă s'a putut constata o sensibilă ameliorare. Alțeta Sa regală își revenise în simțire, ér temperatura — un moment puțin ridicată — scăduse. Accesul, prin care trecuse, nu era — dice „Epoca” — decât osea-ce în medicină se chiamă o „sincopă de convalescență”.

Astădi se pôte spune cu siguranță, că A. S. Regală e în afară de pericol. Bóla își face cursul seu normal, ne mai inspirând nici o îngrijire.

— *La jubileul de 60 ani al domniei Regine Victoria* a Englierei, România va fi reprezentată prin d-nii I. Bălăceanu, ministru plenipotențiar, general Pencovic și loc.-colonel Georgescu, adjutant al M. S. Regelui. D-nii general Pencovic și l.-col. Georgescu vor pleca la finele săptămânei la Londra.

— *Mercuri dimineța profesorul E. v. Leyden* a plecat, însoțit de ministrii Sturdza, Stolojan și Brătianu, de directorul general al C. F. R., d-l Saligni, la Cernavoda, spre a visita podul de peste Dunăre. — *Ilustrul medio* a fost decorat de M. Sa Regele cu marele cordon al „*Coronei României*”.

— *D-l Jules Brun* corespondentul Bucurescean al *„Débats”* și *„Figaro”*, aflându-se acum în Paris, va ține la 10 Iunie st. n. o conferință în versuri despre *„Epopea Română*. La 16 Iunie d-sa va ține o altă conferință în sala festivă a Societății geografice franceze despre *„România actuală, locuitorii și moravurile lor, etc.* cu proiecțiuni electrice. Acéstă din urmă conferință va fi stenografată și publicată prin „*Buletinul societății geografice franceze*”.

rémăs în acésta stare până în 14 August 1868; atunci s'au înființat tribunalele regesci urbariale în Ardeal, ér eu am fost numit judecător.

Intorcându-se comisarul regesc din Blașiu, a raportat ministeriul, că Metropolitul Șulutiú e cauza de Români ardeleni se opun „*Uniunii*” cu Ungaria. În urma acésta ministeriul în 24 Iunie în ședință plenară a decis, ca prim-ministru Groful Andrásy să mérégă la Viena și să stăruiască la Regele, ca să-l dea jos pe Metropolitul Șulutiú din dignitatea sa; de acolo să mérégă la Roma și să esopereze și învoirea Papei.

Aflând deputatul Alesandru Roman despre aceste, a interpelat în 25 Iunie întreg ministeriul, și a întrebat:

„1. Este adevérat, că Groful Péchy după călătoriile sale făcute în țéră a informat ministeriul, că singur Metropolitul gr. cat. Alesandru Sterea Șulutiú este contra Uniunii forțate?”

„2. Adevérat este, că ministeriul reg. ung. a cerut dela M. S. dojenirea Metropolitului Șulutiú, prin sfântul soan dela

Roma și departarea numitului Metropolit. din activitatea sa bisericească și înlocuirea lui prin un coadjutor?”

„3. Are de ouget on. ministeriul rég a urma și de aici înainte procedura de pânăcum atât în cestiunea Uniunii, cât și în privița numitului Metropolit?”

Decă ar fi cădut o bombă, din cerul senin, în parlament, n'ar fi surprins mai mult, ca acésta interpelare.

Ministrii s'au uitat mirați unii la alții.

D-l Roman a fost îngrămădit cu întrebări: Cum și de unde a aflat el tóte aceste?”

Apoi i-s'a spus să nu insiste la răspuns, căci Metropolitului Șulutiú nu i-se va întempla nici un réu.

Domnului Roman răspuns la interpelare până în diua de ađi nu i-s'a dat; dér nioi Groful Andrásy la Viena n'a călătorit, nioi Metropolitul Șulutiú n'a fost batjocorit.

Înțelegând Metropolitul Șulutiú despre interpelarea d-lui Roman, i-a scris o epis-

— *Asupra prăbușirii muntelui Cozla* de lângă orașul Pétra-Némțu, un diar din Iași publică următoarele amănunte:

Fapt curios: alarma, că muntele Cozla se prăbusește a fost dată de un... pore. Un sătean aședase un coteț pe dealul muntelui și închisese acolo poroul. Prăbușindu-se muntele de-asupra cotețului, animalul începă a scóte nisece țipete atât de sfâșietóre, încât atraseră pe nisece săteni, cari dormeau în josul muntelui. Sunt 24 de case prăbușite și două în parte dărimate. Detaliu curios: părți din casele unora au fost găsite în casele altora. Așa, casa d-lui Manoliu, cassierul cassii Sf. Spiridon, s'a găsit de-asupra unei pivniți străine. Guvernul a trimis 4000 de lei spre a fi distribuiți victimelor acestei nenorociri. Principesa Cuza, care locuiesce la Piatra, s'a însoris, în același scop, ou suma de 1,500 lei. Se crede, că suma totală a pagubelor s'ar uroa la 60,000 lei.

— *Direcția generală a căilor ferate române* a întocmit un tablou despre pagubele ce a suferit în urma ploilor și inundațiilor. Până la 20 Mai pagubele se evaluează la 17 milioane 850.000 lei.

— *Conferința interparlamentară pentru pace* se va ține anul acésta la Bruxelles, în zilele de 6, 7, 8, 9 și 10 August st. n. Dintre membrii români ai uniunii interparlamentare au anunțat pânăcum sosirea lor 10 reprezentanți ai țerei.

— *D-l V. A. Urechia* în capul a 40 de deputați și senatori a adresat d-lui Dim. Sturdza o petiție, cerénd să înăuvințeze ca grupul român să invite la congresul internațional de pace pe grupurile oesedalte, ca viitorul congres din 1898 să-l țină în Bucuresoi.

— *Mercuri pe la órele 6 s'era s'a întemplat pe bulevard în Bucuresoi un accident* care putea avea nisece urmări dintre cele mai nenorocite:

La încruoișarea stradei academiei ou bulevardul, scrie „*Drapelul*”, o trăsură de casă în care se aflau o domnă și o domnișórá trecea linia tramvaiului electric. Tocmai în acel moment venea din spre strada Colței un vagon al tramvaiului. Vizitiul trăsúrei, apreciind distanța și viteza vagonului, dá să trecă linia, însă cocónele din trăsura cređénd, că vagonul tramvaiului are să sfărâme trăsura, de odată dau țipete și sar din trăsura, rostogolindu-se una peste alta și căđénd chiar pe linia tramvaiului. Vizitiul, neobservând săritura, a mers înainte și treuse mult de linie. Mecanicul dela tramvai, văđénd primejdia, a strins repede frâna izolând ourentul. Cu tótă viteza mare a tramvaiului, vagonul se opresce, din ferioire, la o distanță de aprópe un metru de locul ou primejdia. Publicul intervine, ridică de jos pe d-na și d-ra, cari leșinaseră de spaimă și le pun din nou în trăsura. Imediat li s'a dat apă rece și trăsura a pornit.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 10 Iunie. Ședința de erí a ambasadorilor a durat dela 2 $\frac{1}{2}$ —5 óre p. m. O hotărîre definitivă încă nu s'a luat. Fiind-că ambasadorii încă n'au primit instrucțiunile de lipsă dela guvernele lor, abia în ședința de Sâmbătă se va pôte ajunge eventual la un rezultat.

Constantinopol, 10 Iunie. Se vorbesce, că Anglia a încercat să *corumpă cu sume mari de bani pe mai mulți bărbați cu influință* din palatul Yldis-kiosk, pentru ca să paralizeze dispoziția în favorul Rusiei. Planul de mituire însă n'a succés.

Londra, 10 Iunie. „*Standard*” e informat din Constantinopol, că *marele vizir a dat Sultanului sfatul, să detragă principelui bulgar Ferdinand dreptul de guvernor peste Rumelia orientală și în locul lui să numescă ca guvernor un pașă.* Acésta *din cauza purtării suspecte a lui Ferdinand.*

Atena, 10 Iunie. Diarele protestéză contra scirei privitoare la o nouă delimitare a granițelor, prin care Grecia ar trebui să renunțe la o însemnată parte a teritoriului seu în favorul Turciei,

Atena, 10 Iunie. Guvernul grecesc a atras atențiunea puterilor asupra faptului, că *Turcia încă și acum concentrează trupe în Tsalia.* A protestat tot-odată la marile puteri contra interdicției navigațiunei în sinul Ambrakia.

Mai multe organe ale presei dau Cretanilor sfatul, să *primescă autonomia* îndată ce trupele Rusesci vor părăsi insula. Promisiunea admiralilor, că *Cretanii vor căpăta o autonomieă estinsă*, a făcut bună impresiune.

DIVERSE.

Un căne prisoner. Acum, când între Turcia și Grecia decurg tratările de pace atențiunea tuturor este îndreptată spre prisoneri. Numai acum s'a aflat că între sodlații greci din captivitatea turcescă se află și un căne mare de rassa dogg. S'a constatat, că acest căne e al prințului grecesc Constantin, cel mai favorit animal al prințului. E un căne frumos, cu numele Negro, care cine soie, oum, în decursul luptei a rătăcit între șirele dușmane. Prințul a căutat pretutindenea cănele, ér acum auđind că el se află la Turci, l'a cerut înapoi, și i s'a răspuns, că cănele va fi dus ca dar Sultanului.

„*Am onóre a vă anunța mórtea mea*.” — La Luxemburg anul trecut deja un tiner școlar, de vre-o 15 ani, s'a împușcat din cauză că nu a putut reuși la examenul trimestrial. De rindul ásta, un școlar cu mult mai tiner, care n'avea decât 13 ani, ful unui mare fabricant din Luxemburg, a fost găsit spânzurat în camera sa. Într'o scrisóre depusă pe masă, el făcuse, în versuri francoeze ultimul adio către părinții și amicii săi, ér pe o buoățică de hárțiă scrisese: „*d-lui comisar de poliția. Am onóre de a vă anunța mórtea mea*.” Se crede că acest nenorocit oopil a luat acésta fatală rezoluțiune în urma mai multor discuțiuni ce a avut cu fratele seu.

Proprietar: **Dr. Aurel Muresianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Pentru fumătorii de țigări!
CLUB
este cea mai curată, subțire și totuși tare
Hárțiă de țigări,
fără glicerina.
Patent 3 cr., Club-Exquisit 2 și 10 cr.
Se află și tuburi de țigări din hárțiă
CLUB.
Véndare en gros la
Iulius Müller Nachfolger,
Brașov.

(Va urma.)

Rohseidene Bastkleider fl. 8.65

bis 42.75 per Stoff zur kompletten Robe. — Tussors und Shantungs-Pongees — sowie schwarze, weiße und farbige Henneberg-Seide von 35 fr. bis fl. 14.65 per Met.

G. Henneberg Seiden-Fabrik (k. u. k. Hofl.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Table with exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and bonds.

Table with exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and bonds.

Cursul pieței Brașov.

Table with market prices for various goods like flour, oil, and other commodities.

Table with market prices for various goods like flour, oil, and other commodities.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răceală.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuintarea dîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de orice etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincia se efectuează dîlnic prin ramburs postală.

La depozite se se cêră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoșii, Teutsch & Tartler.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1897.

Large table with train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Copșa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Mureș-Ludoș-Bistrița, Cucerdea-Oșorhei-Regh-săsesc, Ghiriș-Turda, Dej-Bistrița, Sibiu-Cisnădie, Clușiu-Zălan, Alba-Iulia-Zlatna, Brașov-Zărnești, Timișoara-Rodna-Lippa, and Brașov-Chezd-Oșorhei.

Notă: Orele însemnate în stînga stațiunilor sunt a se ceta de sus în jos, cele însemnate în dreapta de Jos în sus. — Numarii încuadrați cu linii mai negre însemnă orele de noapte. — Semnul ←→ arată cu capul direcția, încetru merge trenul.